

Ds. Reitze van Giffen
(1859-1938)

Tekst Joh 20:14-18

Geliefde gemeente!

25:2
Ps ~~81:12~~

Matth 28:1-15
lezen Joh ~~20:1-18~~

En nu blijft ~~g~~ geloof, hoop en liefde deze drie; doch de meeste van deze is de liefde, dit is volgens de Apostel Paulus in 1 Cor 12:13 de slotsom van de genadegaven die ieder geloovige bij blijft ook al mist hij al de overige genadegaven. Al is een geloovige niet bij machte in vreemde talen te spreken, al ontbreekt hem kennis aangaande de verborgenheden van het koninkrijk Gods, en mist hij de gave der profetie, nochtans de drie blijblijvende genadegaven, geloof, hoop en/

liefde zijn alle geloovigen, de een in meerder de ander in mindere mate, deelachtig. En de meeste en voortreffelijkste van deze drie genadegaven is de liefde en dat waarom? Omdat geloof en hoop gaven zijn die eerst dan waarde hebben, wanneer zij werken door de liefde, daar toch het geloof werkende door de liefde ons Gode aangenaam maakt; ja alle gaven die er zijn in de kerk van Christus hoe schoon en heerlijk op zichzelf ook, vermogen zonder de liefde niets. Verder bestaat de voortreffelijkheid der liefde ook daarin, dat zij blijft tot in eeuwigheid; geloof en hoop zijn liefelijke staven, waarop de geloovige leunt, zoolang hij aan deze zijde des grafs wandelt door de woestijn dezer wereld; doch komt de dood, dan ontvallen hem geloof en hoop; doch de liefde gaat mede aan de overzijde des graf en schittert in de plaats des eeuwige heerlijkheid, eerst op het luisterrijkst./

En waar de Apostel het wezen der liefde beschrijft uit hare eigenschappen, zeggende in 1 Cor 13 4-7 De liefde is langmoedig, zij is goedertieren; de liefde is niet afgunstig, de liefde handelt niet lichtvaardiglijk, zij is niet opgeblazen. Zij handelt niet ongeschiktelijk, zij zoekt zich zelve niet; zij wordt niet verbitterd, zij denkt geen kwaad, zij verblijdt zich niet in de ongerechtigheid, maar zij verblijdt zich in de waarheid; zij bedekt alle dingen, zij gelooft alle dingen, zij hoopt alle dingen, zij verdraagt alle dingen, is het wonder dat Paulus de Corinthiers opwekt, dat zij naar de liefde Gods zullen staan, eene liefde, die niet eene vrucht is, die groeit op den akker van 's menschen hart, maar eene vlam van uit den hemel door den Heiligen Geest zelf ontstoken in de ziele? En zeker die liefde tot Christus door middel der prediking op te wekken in het midden der gemeente, is een noodzake/

lijke plicht, die met den Apostel Paulus ook heden alle dienaren des Woords betaamt. Want daarin volgen zij Christus na, die gelijk wij tot voorbeeld van Maria blijft, na zijne opstanding ook aan haar Zich het eerst vertoonde, om uit hare ziele de nevelen van droefheid te verdrijven en de liefde tot zijn grooten Naam optewekken, waardoor zij in staat gesteld werd tijdelijk als Apostel die heugelijk blijmare tot de discipelen te brengen: De Heer is waarlijk opgestaan. Doch komt, laat ons de verschijning van den Heere Jezus en zijne woorden tot haar gesproken heden in deze uren met elkander overwegen naar aanleiding van Joh 20:14-18. Ik herzeg Joh 20:14-18, alwaar de gemeente mijne tekstwoorden vindt opgeteekend en wij lezen:
X En als zij dit gezegd had, keerde zij zich achterwaarts en zag Jezus staan, en zij wist niet, dat het Jezus was./

Jezus zeide tot haar: Vrouw, wat weent gij? Wie zoekt gij? Zij meenende, dat het de hovenier was, zeide tot hem: Heere! Zoo gij hem weggedragen hebt, zeg mij waar gij hem gelegd heb, en ik zal hem wegnemen. Jezus zeide tot haar: Maria! Zij zich omkeerende, zeide tot hem: Rabbouni! Hetwelk is gezegd. Meester. Jezus zeide tot haar: Raak mij niet aan, wat Ik ben nog niet opgevaren tot mijnen Vader; maar ga henen tot mijne broeders en zeg hun: Ik vare op tot mijnen Vader en uwer Vader, en tot mijnen God en uwer God. Maria Magdalena ging, en boodschapte den discipelen, dat zij den Heere gezien had en dat hij haar dit gezegd had. Voorts zij het mij vergund U achtereenvolgens te wijzen op:

1ste Maria's onkunde

2de hoe Jezus zichzelf aan haar ontdekt

3de Jezus bevel aan Maria./

Aleer wij echter, bestraald door de geest der wijsheid en des verstands van onzen Heere Jezus Christus, overgaan U nader deze prenten te ontvouwen, zoo laat ons vooraf met elkander zingen uit Ps ~~105~~^{vs 1}

72: 7 en 8

Collecte

Verklaring

En als zij dit gezegd had, keerde zij zich achterwaarts, Maria was waarschijnlijk van gedachte, dat zij die het lichaam hadden weggenomen, daar waren om hetzelfde terug te brengen. Doch in plaats van een vreemde zag zij Jezus staan, en zij wist niet dat het Jezus was. Voorwaar het ging hier eene Maria, gelijk de Emmausgangers wier oogen gehouden werden dat zij Hem niet kenden; zoodat ook eene Maria met Jakob wel mocht uitroepen: Voorzeker was de Heer aan deze plaats en ik heb het niet geweten; Vreemd voorwaar dat zij die/

het lijk van den Heiland zocht, waar aan hare ziel met ziekelijke liefde hing, de levende Jezus niet herkende, waar Hij zich aan haar openbaarde; Ach hoe is door ongeloof het verstand verduisterd en het oog verdonkerd, weshalve eene zoekende Maria ook hier als een blinde naar de wand tast; vindende Hem, dien zij zocht, zoo herkent zij Hem niet. Ja, als hij zijnen mond opent en zegt: Vrouw, wat weent gij, wien zoekt gij? Ook dan nog ziet zij den Geliefde aan voor een vreemde en meenende, dat het de hovenier was, zeide zij tot hem: Heere, zoo gij hem weggedragen hebt, zeg mij, waar gij hem gelegd hebt, en ik zal hem wegnemen. Hoe is het mogelijk zult ge zeggen, dat de Heere Jezus, God geopenbaard in het vleesch aan eene Maria nog/

kan vragen naar de reden harer tranen en naar den persoon die zij zocht? Maar wist Hij dan niet waar haar hart naar uitging kende Hij dan niet de oorzaak harer diepe droefheid? Dat de engelen, geschapen ~~wezens~~ geesten, haar nog deze vraag kunnen doen, dat is begrijpelijk. Maar dat de Heere Jezus de Alwetende God, die de diepste schuilhoeken van het menschelijk hart doorzoekt en de nieren proeft, haar vraagt waarom de oogen vol tranen en het hart verbroken is, van droefheid, dat schijnt haast ongerijmd. Doch, geliefden meer als schijn is het ook niet. Zekerlijk de Heiland als die getrouwe Herder weet alle noden zijner schapen en kent de uitgangen hunner zielen, maar waar de Heere wist, dat met een vurig/

verlangen hare uit ziel uitging naar Hem, daar wilde Hij hier horen de stem zijner duive en was het hem eene liefelijke muziek in zijn ooren te hooren, hoe hare ziel vol liefde Hem achter aan kleefde; immers liefde vraagt wederliefde, Waar de Heiland haar zoo lief had, dat Hij zich voor haar in den dood begeven had en door zijne opstanding ook voor haar het eeuwige leven verworven had, is het wonder dat Hij ook hier gaarne beluistert de stem der liefde dezer tortelduive; Immers neen, want zegt Hijzelf niet in Hoogl 2:14 Mijne duive, zijnde in de kloven der steerotsen in het verborgene eener steile plaats, doe mij uwe stemme hooren en toon mij uwe gedaante; want uwe stem is zoet en uwe/

gedaante is liefelijk. Het hooren haren stem in de woorden: Heer, zoo gij hem weggedragen hebt, zeg, waar gij hem gelegd hebt en ik zal hem wegnemen is hem zoet, omdat Hij in deze woorden beluistert die goddelijke liefde van Maria tot haar Heiland, let er op, wat ik u bidden mag, dat Maria in haar onwetendheid deze gewaande hovenier heer noemt, terwijl zij inderdaad met deze naam “Heer de Heiland betitelt die de rechte Heer is, ja de Heer der heeren, zoodat zij hier Christus bij Christus zocht. O, waar deze Heer hoort, hoe nauw en innig Maria door den band der liefde aan haar verrezen Heiland verbonden is, daar wil ook Hij uit kracht der liefde tot Maria haar niet langer in het onzekere laten, wie zij voor zich/

heeft, maar openbaart zich aan haar in de ééne woord: Maria! In de klank van dat woord, waarin Maria beluisterde die welbekende, aloude stem, die haar vroeger zoo menigmaal welluidend in de ooren weerklonk, herkende zij in deze gewaanden hovenier haar Heiland O, wie zal beschrijven de blijde verrassing van Maria, de zoekende het lijk van den Geliefden, hier haar Meester levend voor zich ziet. Ja, vol blijdschap valt zij voor hem op de knieën en wel hem aanraken, onder uitroep: Rabbouni, Mijn Meester en Koning, Voorwaar, gelijk God vroeger Abraham, Mozes, Samuel en nu Maria en later Paulus bij hun namen riep, zoo ook roept Hij nu nog voortdurend ons bij onze namen. En welke is die algemeene naam, waarmede/

de Heere ons allen roept. Die van zondaar, daar God de zondaar roept tot bekeering. Zalig wie deze naam voor de zijne erkent; hij hooft zich door God zelf roepen tot de zaligheid en wordt zalig. En hier hebt gij nu de ~~gr~~ eenvoudige oplossing van het groot geheim des geloofs en des ongeloofs. Wie zich niet voor verloren houdt, vraagt niet, hoort naar geen Jezus, die alleen het verlorene zoekt en laat Hem voorbijgaan. Dat wij allen in den volstrekten zin des woords zondaren en zondaressen voor God en dus verlorenen zijn is eene waarheid, welke alleen door het geloof erkend wordt. Voorwaar waar hier eene Maria haar naam door Jezus hoorde noemen, daar in waarheid niemand haar naam zoo kan noemen, als Jezus die/

noemde, daar kent zij uit haar naam den Zijnen. Wordt niet de slapende wakker door het noemen van zijn naam. Welnu Maria, hoe diep ook in gedachten verzonken, komt terstond tot haar volle bezinning. Zij keert zich om en antwoordt op haar naam met den Zijnen. Hare oogen zijn geopend, nu kent zij Hem, nu ziet zij Hem. O, de opening der oogen welk een heerlijk wonder is het van God. Als God ons de oogen opent, dan zien wij God en anders zien wij alleen de dingen der aarde. En zulk een opening der oogen geschiedt bij ons niet enkel bij onze bekeering eenmaal voor altijd, maar er heeft ook bij ons eene voortdurende opening der oogen plaats. Eerst zien wij den Heere zelve in zijne aanbiddelijke heerlijkheid, maar daarna zien wij altijd meer wie de Heere in/

zich zelven is en wie Hij voor ons is, of liever wij zien als dan de eene heerlijkheid na de andere uit Hem te voorschijn treden door de opening van Schriftuurplaatsen, daar onze geestelijke ondervinding in één woord door de onderwijzingen des Heiligen Geestes in zijne leiding en wegen, die Hij met ons houdt. Immers hoeveel zien wij thans met klare oogen, waarvoor wij toen wij eerst bekeerd werden, nog blind waren. Doch keeren wij tot onze tekstwoorden terug, Maria, hartstochtelijk als zij is, kan uit blijdschap, dat zij haar geliefden Meester voor zich ziet, zich niet weer houden voor Hem op haar knieën vallende Hem aan te raken. Doch Jezus zeide tot haar: Raak mij niet aan, wat Ik ben nog niet opgevaren tot mijne vader maar ga henen tot mijne broeders en/

zeg hun: Ik vaar op tot mijnen Vader en uwen Vader, en tot mijnen God en uwen God. Is het niet geliefden, alsof de Heiland met deze woorden; Raak mij niet aan, eene Maria leeren wil, dat de verhouding die vroeger tusschen Hem en haar op aarde bestaan had, nu na zijne opstanding eene geheel andere is. Bij zijne omwandeling op aarde was hij de man van smarten, wandelde hij in knechtsgestalte op aarde rond, kon hij tot zijne verschrikte discipelen die Hem bij Zijne wandeling op zee voor een spook hielden, zeggen tast mij aan, want een spook heeft geen vleesch en beenen, gelijk gij ziet, dat ik heb. Maar nu na Zijne opstanding heeft hij zijne knechtsgestalte afgelegd en is ook na zijne menselijke natuur met eene Goddelijke majesteit omringd en bekleed en is de verhouding/

tot de Zijne een geheel andere als vroeger.
Neen in deze woorden Raak mij niet aan, wil de Christus, dat de Zijnen niet meer eene aardsche gedachte van Hem zullen koesteren gelijk zij zich vroeger Hem zoo gaarne voorstelden als een aardsch Koning, die zijn volk Israel wederom tot zijn vorige luister en macht zou verheffen. In tegendeel, na zijne opstanding als hij straks ten hemel vaart, zal hij door Zijn Woord en Geest de Zijnen als ~~Koni-geestelijk~~ een Koning over het koninkrijk der hemelen regeeren, de zonden in hun hart verbreken, zijn beeld in hunne harten doen geboren worden; zoodat Hij eene gestalte in hen verkrijgt ja hen leeren, dat waar Hij, hun Koning om hunne zonden den dood is ingegaan ook zij terwijl Hij stierf, met Hem gestorven zijn, maar ook, /

dat waar Christus van de dooden is opgewekt ook al degenen, die Hem van den Vader gegeven zijn met Christus zijn opgestaan; zoodat ook zij met een Paulus kunnen getuigen: Ik leef, doch niet meer ik, maar Christus leeft in mij. In waarheid ~~ademen~~ spreken deze woorden van Paulus niet van eene innige gemeenschap, die er bestaat tusschen Christus en zijn volk. Zeer zeker, maar hoe kan het ook anders, daar door Christus de scheiding dien er wegens de zonde van zijn volk bestond tusschen hemel en aarde is weggenomen; zoodat hemel en aarde verzoend zijn, weshalve Christus hier mag spreken van: Ik vare op tot mijnen Vader en uwen Vader, tot mijnen God en uwen God. En nu is het, dat dan den Heiland aan Maria, die/

heugelijke boodschap was opgedragen, dat zij een zwakke teedere vrouw, aan de broeders des Heeren die blijmare mocht brengen, dat de Heere waarlijk was opgestaan. Vandaar ging eene Maria Magdalena en boodschapte den discipelen, dat zij den Heere gezien had, en dat hij haar dit gezegd had. En voorwaar zulk eene blijmare hadden de discipelen wel van noode, daar zij nog steeds treurende bij elkander zaten over het verlies van hun dierbaren Meester; ach zij konden in Hem nog zoo moeielijk zien die Zone Gods, die heer is over leven en dood; zoodat hij naar luid zijner belofte na drie dagen het kille graf zou verlaten om als die rijzende Zonne der gerechtigheid uit het doodenrijk te voorschijn te treden. Doch komt alear wij in een toepasselijk woord tot ons zelven inkeeren, zoo laat ons vooraf/

met elkander zingen uit Ps ~~119 vs 87~~ 87:4
~~en 88~~ Collecte

Toepassing

De natuurlijke mensch begrijpt niet de dingen die des Geestes Gods zijn; want zij zijn hem dwaasheid en hij kan ze niet verstaan, omdat zij geestelijk onderscheiden worden. Dit woord van den Apostel Paulus van eeuwen reeds geschreven, wordt heden ten dage nog ten volle bewaarheid, daar hoe de wereld in den loop der eeuwen ook verandert, het menschelijk hart ten allen tijde hetzelfde blijft. Och welk eene verwoesting heeft de zonde al niet te weeg gebracht, hoe is de mensch naar ziel en lichaam niet verdorven, wat is het verstand verduisterd, de genegenheden afkeerig en vijandig jegens den Heere en zijn dienst, ja de wil weerbarstig om te wandelen in 's Heeren wegen. Voorwaar wij zouden nimmer naar den Heeren vragen, laat staan hem zoeken, /

zoo de Heere niet het eerst tot ons kwam, en ge ons onder de prediking des woords riep bij onzen naam: zondaar of zondares verlaat de zonde en leeft. Voorwaar gelijk de Heiland, uitwendig Maria bij haar naam riep en inwendig hare ziele zoo bewerkte, dat zij heilige oogenzalf ontving, waardoor zij zag het is de Heere, ja de genegenheden zoo in liefde tot den Heiland deed ontvonken, dat zij gewillig was Hem onder den uitroep: Rabbouni, als haar heer en Koning ~~leerde kennen~~ te erkennen, wien zij volgaarne als eene gewillige dienstmaagd wenschte te volgen door gebaande en ongebaande wegen heen, zoo ook moet de Heiland nog gedurig een iegelijk onzer roepen bij onzen naam, die algemeene naam die luidt: zondaar en of zondares staat op uit uw geestelijke doodstaat en laat mij als uw Koning over u lichten. O, zoolang u die over/

tuigende kracht des Geestes in uwe zielen niet hebt ervaren, waardoor gij als zondaren, uzelfen leerende kennen, niet gevloeden zijt met den tollenaar tot den Heiland, roepende: O God, wees mij zondaar genadig, zoolang leeft gij nog in de zonde, zijt gij een dienstknecht der zonde en zult gij vroeg of laat die wrange vrucht der zonde plukken, namelijk de dood. Daarom, zoo er ook nog in ons midden zijn in wier hart de zonde nog hare volle macht en heerschappij uitoefent, laat, wat ikubidden mag, het voorbeeld van eene Maria u een spoorslag zijn, Hem te zoeken, zooals gij zijt. Maria zocht, door ongeloof aan de woorden vroeger door den Heere tot haar gesproken, dat Hij ten derden dage zou opstaan, de Levende ook bij de dooden; nothans liet de Heere zich van haar vinden, ja Zij was nog zoo geestelijk blind, dat/

waar Hij zich aan haar openbaarde, zij Hem niet eens kende; En toch niettegenstaande hare onkunde, opende de Heere haar de oogen en deed het vuur der liefde in haar hart opvlammen, waardoor zij in vurige en heilige blijdschap Hem als haar “heer” aanbad. Komt dan niet in het kleed der eigengerechtigheid tot den Heere, door uw oude mensch wat op te knappen, maar komt zooals gij zijt, voorwaar die Hem zoeken, zullen Hem vinden, dat heeft Hij zelf beloofd en steeds is het gebleken, dat Hij is een Waarmaker van Zijn Woord. Voorwaar, zoo gij Hem zoekt in den weg der middelen, zult gij Hem vinden als die Machtige Koning, die door den Heiligen Geest u als zondaar aan uzelfen ontdekt, ja die aan u als zondaar de vrucht zijner opstanding door den Heiligen Geest aan uwe zielen wil toepassen. En gij, die niet alleen uitwendig, maar ook inwendig door de/

Heere Jezus geroepen zijt, gij zaagt uit het voorbeeld van Maria, welk een teedere, medelijdende Hoogepriester gij in uw Heiland hebt, die, al is het, dat Hij zich heden aan zijn volk openbaart, hoewel gij Hem niet kent, nogthans u die heilige ooge-zalf wil schenken, waar door de nevelen der geestelijke duisternis opklaren en u de oogen geopend worden en gij Hem ziet in al zijne wijsheid, bereid om u van de natuurlijke dwaasheid, die u eigen is te verlossen, in al de kracht zijner liefde, waardoor Hij ook uwe zielen in liefde tot Hem wil doen ontvonken, in de eindelooze schat Zijner heiligheid, waardoor Hij uwe zielen wil reinigen, in de volle kracht zijner rechtvaardigheid, waardoor Hij uit genade u de mantel der gerechtigheid wil omhangen, in al zijn onuitputtelijk geduld, waardoor/

Hij de zwakheid zijner schapen verdraagt. O,
komt dan gedurig tot Hem, daar gij hebt het
gehoord, wij niet eens maar telkens van noode
hebben, dat onze oogen door Hem worden
geopend, wijl door de inwonende zonde
telkens die geestelijke duisternis het oog des
geloofs benevelt, waardoor wij Hem niet zien.
Want is het niet wat groots, dat Hij ons
hellewichten als wij door de zonde zijn, tot
hemelbewoners wil maken, wijl Hij daarom is
opgevaren tot Zijnen Vader, om ook ons in
den hemel plaats te bereiden; opdat wij
eenmaal bij Hem mogen zijn na onzen dood,
om nimmermeer van Hem gescheiden te
worden en Hem dan te zien van aangezicht tot
aangezicht. Amen.

Ps ~~81:12~~ 25:2 Ps ~~116:1~~

Joh 20:1-18 133:1

Ps ~~105:1~~ 72:7 en 8 collecte

Ps ~~119:87 en 88~~ 87:4

Ps ~~116:1~~ 133:1